

γίνονται ο απόηχος μιας μοναχικής, αλλά γεμάτης ζωής. Ας σταθούμε για λίγο ευλαβικά στην ανάμνηση ενός ανθρώπου που έδωσε πολλά.....»

Σπούδασε μακριά από την οικογένειά του με σημαντικές οικονομικές στερήσεις. Πάντα μιλούσε τρυφερά για τη γενέτειρά του, τη μικρή του Πατρίδα. Τον χαρακτήριζε βαθεία-στέρεη δημοκρατική πίστη, το έδειξε στα χρόνια της τριπλής κατοχής που, με κίνδυνο όχι μόνο της προσωπικής του ελευθερίας, ανέβηκε αρκετές φορές τις σκάλες της Αστυνομίας, για να ζητήσει την απελευθέρωση κρατουμένων φοιτητών.

Όλοι οι φοιτητές του τον εκτιμούσαν και τον αγαπούσαν, του το ανταπέδωσαν, για ό,τι έπραξε γι αυτούς, με το άγαλμα που «κοσμεί το κέντρο της μικρής του Πατρίδας» το Λεβίδι.

Α.Γ.Π.

ΚΑΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

(1931 – 2004)

Γεννήθηκε στην Αργαλαστή Μαγνησίας το έτος 1931

Απεβίωσε στην Αθήνα το έτος 2004.

Μετά τις εγκύκλιες σπουδές του φοίτησε στο Ε.Μ.Π. (πτυχίο Χημικού Μηχανικού, 1954), στο Παν/μιο του Σικάγου (Master's of Science, 1958) στο Παν/μιο (Doctor of Philosophy, (Ph.D.) 1960).



Από το 1969-1998 Καθηγητής της Ανόργανης Χημείας και Δ/ντής του αντίστοιχου Εργαστηρίου, στο Παν/μιο Αθηνών.

Επίτιμος Καθηγητής στο Πολιτειακό Παν/μιο της Calif., San Jose (1968).

Επισκέπτης Διανοούμεος, Παν/μιο Stanford Calif., (1968).

Κύριος Ερευνητής, Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών «Δημόκριτος», Αθήνα, (1962-68)

Ερευνητής, Εθνικό Εργαστήριο της Αμερικάνικης Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας στο Brookhaven, Upton, N. Υόρκη (1961-62).

Μεταδιδασκατορικός Συνεργάτης, Παν/μιο Σικάγου, (1961).

Επίτροπος στην Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (1967).

Μέλος της Ιδρυτικής Συντ/κής Επιτροπής των Χημικών Χρονικών, Νέα Σειρά.

Μέλος της Διοικ. Επιτροπής, που θεμελίωσε το Παν/μιο Κρήτης και αργότερα Αντιπρόεδρος (1973-1981).

Γενικός Διευθυντής Κέντρου Τεχνολογίας και Εφαρμογών Στερεών Καυσίμων (1991-1993).

Μέλος τους Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, (1980).

Μέλος της Ε.Ε.Χ. και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ).

Σε διάφορες Επιτροπές στα πλαίσια Υπουργείων (Παιδείας, Βιομηχανίας, Συντονισμού) και διεθνών οργανισμών, όπως ΟΟΣΑ.

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής του 24ου Διεθνούς Συνεδρίου της ΕΕΧ, για Σύμπλοκες Ενώσεις, (1986).

Διδασκαλία Χημείας στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, για δύο χρόνια, επίσης, ως Επίκουρος Καθηγητής, σε Πολιτειακό Παν/μιο Calif, για δύο χρόνια. Στο Παν/μιο Αθηνών, δίδαξε πάνω από 26 χρόνια, ως Τακτικός Καθηγητής. Καθοδήγησε περισσότερους από 20 νέους Επι-

στήμονες στην Εργασία τους για διδακτορικό.

Αυτό που χαρακτήριζε τον Δημήτρη Κατάκη ήταν η βαθειά αγάπη του για την έρευνα, το ενδιαφέρον του να εξετάζει εις βάθος ένα πρόβλημα, χωρίς προκαταλήψεις και έμμονες ιδέες, για να καταλάβει ακριβώς τις διεργασίες που γίνονται. Η έρευνα γι' αυτόν ήταν συγχρόνως και σκοπός της ζωής του. Παράλληλα άφηνε ελευθερία στους συνεργάτες του να αναπτύξουν τις ιδέες τους και μαζί προχωρούσαν με εποικοδομητικές συζητήσεις.

Τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκε ήταν η μελέτη του μηχανισμού αντιδράσεων μεταφοράς ηλεκτρονίων μεταξύ μεταλλικών ιόντων χαμηλού σθένους και ακόρεστων και αρωματικών καρβοξυλικών οξέων. Από την όλη έρευνα, που διήρκεσε αρκετά χρόνια, βγήκαν πολλά συμπεράσματα για το πρακτικό θέμα της εκλεκτικής υδρογόνωσης διπλών δεσμών ($C=C$, $C=O$) καθώς και δεσμών $C-S$, και ανακαλύφθηκαν απλές μέθοδοι παραγωγής προϊόντων αναγωγής.

Από το 1978 και μετά εστράφη προς την χημική μετατροπή της ηλιακής ενέργειας, ειδικότερα την φωτοκαταλυτική διάσπαση του νερού προς υδρογόνο και οξυγόνο με ηλιακό φως. Όπως είναι γνωστό, το υδρογόνο θεωρείται το καύσιμο του μέλλοντος, που θα υποκαταστήσει τα σημερινά καύσιμα (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, κάρβουνο, πυρηνικά) για να σταματήσει η ρύπανση του περιβάλλοντος και η παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα, που είναι υπεύθυνο για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Σ' αυτή τη φάση το υδρογόνο παράγεται ή από ηλεκτρόλυση του νερού, που απαιτεί ηλεκτρική ενέργεια, ή από άνθρακα, φυσικό αέριο ή παραπροϊόντα του πετρελαίου, με αντιδράσεις όπου συγχρόνως παράγονται CO_2 και CO . Η δυνατότητα παραγωγής του με τη βοήθεια ηλιακής ενέργειας είναι αντικείμενο έρευνας πολλών εργαστηρίων σ' όλο τον κόσμο.

Παράλληλα η προηγούμενη εμπειρία του Δημήτρη Κατάκη στη δράση της ακτινοβολίας γ επί της ύλης (από το θέμα της Διδακτορικής

του Διατριβής), καθώς και οι γνώσεις της χημείας των ιόντων χρωμίου του κίνησε το ενδιαφέρον για μια εφαρμοσμένη έρευνα: την απομάκρυνση και ανακύκλωση του χρωμίου από τα κατάλοιπα δέρματος, που έχει υποστεί δέψη με χρώμιο. Χιλιάδες τόνοι τον χρόνο από τέτοια κατάλοιπα παράγονται στα βυρσοδεψεία και δημιουργούν μεγάλο περιβαλλοντικό πρόβλημα λόγω της τοξικότητας του χρωμίου. Η έρευνα αυτή κατέληξε σε μια μέθοδο με την οποία απομακρύνεται το χρώμιο τελείως, χωρίς η πρωτεΐνη να διασπασθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της. Η μέθοδος αυτή είναι μοναδική και μπορεί να αναπτυχθεί σε βιομηχανική μέθοδο. Το χρώμιο ανακτάται εξ ολοκλήρου και μπορεί να ξαναχρησιμοποιηθεί, καθώς και η πρωτεΐνη, είναι καθαρό κολлагόνο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη σε πολλά προϊόντα.

Ο Δημήτρης Κατάκης ανέπτυξε έρευνες και για την καλύτερη αξιοποίηση του ελληνικού περλίτη και για τις μη ενεργειακές χρήσεις του ελληνικού λιγνίτη.

Αυτή η ευρύτητα του ερευνητικού έργου του Δημήτρη Κατάκη δείχνει την αγάπη του και την αφοσίωσή του στην έρευνα και τις βαθιές γνώσεις του της Χημείας γενικά. Αυτό συνέβαλε και στο να επιτελέσει ένα σπουδαίο διδακτικό έργο, ανανεώνοντας πάντα τη διδασκαλία του με νέα ευρήματα της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.

Έγραψε αρκετά διδακτικά συγγράμματα ανάμεσα στα οποία ξεχώριζε το βιβλίο του των «Μηχανισμών Ανοργάνων Αντιδράσεων», που το έγραψε σε συνεργασία με τον Καθηγητή G. Gordon στα Αγγλικά. Δημοσίευσε πληθώρα ερευνητικών άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά Διεθνούς κύρους. Συμμετείχε σε πολλά Διεθνή και Ελληνικά Συνέδρια. Διοργάνωσε το XXIV International Conference on Coordination Chemistry (Αθήνα, 1986, Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής).

Έχει συμβάλλει στην αναγέννηση της Ανόργανης Χημείας στην Ελ-

λάδα, τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο.

Έρση Βραχνού-Ντοριέ

Χημικός Μηχανικός, Ερευνήτρια «Δημοκρίτου»

Αθηνά Πέτρου

Αναπληρώτρια Καθ. Χημείας Π.Α.

ΚΟΛΟΒΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

(1947 – 1994)

Γεννήθηκε στο χωριό Τρεχλός των Καλαβρύτων το 1947.

Απεβίωσε στην Αθήνα το 1994.

Τελείωσε τις Γυμνασιακές του Σπουδές στα Καλάβρυτα.

Πήρε το δίπλωμα του Χημικού το έτος 1976, από το Παν/μιο Αθηνών.

Προσελήφθη αμέσως στη θέση του βοηθού στην έδρα της Οργανικής Χημείας του Χημικού Τμήματος. Παράλληλα με τα εκπαιδευτικά του καθήκοντα άρχισε να εργάζεται και ερευνητικά σε συστήματα σύνθεσης κυκλικών πεπτιδίων κυστίνης, υπό την επίβλεψη των καθηγητών Λ. Ζέρβα αρχικά και Ιφ. Φωτάκη αργότερα. Το 1981 έγινε διδάκτορας Χημείας του Παν/μίου Αθηνών. Συνέχισε μεταδιδακτορικές σπουδές στο Μ.Ι.Τ. των ΗΠΑ στο εργαστήριο του Καθηγητή D. Kemp.

